
Kyrkomötet
Organisationsutskottets betänkande 2017:9

Förordnande av präst i församlingsråd

Sammanfattning

I betänkandet behandlas motion 2017:28 i vilken föreslås att 5 kap. 6 § tredje stycket i kyrkoordningen ska ha följande lydelse: Kyrkoherden kan återkalla förordnandet. Utskottet finner i likhet med motionären att ett sådant förordnande ska kunna återkallas och föreslår att motionen ska bifallas. Utskottet föreslår att den föreslagna kyrkoordningsändringen ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2017:28, *bilaga 1*.
2. Kyrkomötet beslutar att förslaget i motion 2017:28 om ändring i kyrkoordningen ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Motionens förslag

Motion 2017:28 av Tomas Jansson m.fl., Kyrkoherdens förordnande av präst i församlingsråd

Kyrkomötet beslutar att 5 kap. 6 § tredje stycket i kyrkoordningen ska ha följande lydelse: Kyrkoherden kan återkalla förordnandet.

Yttrande från andra utskott

Kyrkorättsutskottet har yttrat sig över motion 2017:28 i Kr 2017:12y, *bilaga 2*.

Bakgrund

Enligt 4 kap. 24 § i kyrkoordningen är kyrkoherden ledamot i församlingsrådet. Enligt 5 kap. 6 § får kyrkoherden utse en präst som arbetar i en församling att i kyrkoherdens ställe vara ledamot i församlingsrådet i den församlingen. Förordnandet ska avse den tid för vilken övriga ledamöter har valts. Kyrkoherden ska underrätta församlingsrådets ordförande om förordnandet. Om en präst som har utsetts till ledamot i kyrkoherdens ställe är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde ska kyrkoherden tjänstgöra i stället. En kyrkoherde som tillträder i ett pastorat får återkalla ett förordnande som givits av den tidigare kyrkoherden.

Före strukturförändringarnas genomförande kunde kyrkoherden sätta en annan präst i församlingskyrkoråd i flerförsamlingspastorat. Vid 2011 års kyrkomöte behandlades en motion (2011:29) där det föreslogs att kyrkoherden i ett flerförsamlingspastorat, som har förordnat en annan präst som tjänstgör i pastoratet att vara

kyrkorådsledamot i kyrkoherdens ställe i en annan församling än den där kyrkoherden själv tjänstgör, skulle kunna återta förordnandet. I Organisationsutskottets betänkande *Förordnande av präst att i kyrkoherdens ställe vara kyrkorådsledamot* (O 2011:7) hänvisades till Centralstyrelsens skrivelse *Kyrkoordning för Svenska kyrkan* (CsSkr 1999:3) där värdet av stabilitet framhölls. Bestämmelsen fördes i stort sett oförändrad över från kyrkolagen (1992:300). Kyrkorättsutskottet anförde i sitt yttrande (Kr 2011:9y) att eventuella konflikter mellan kyrkoherden och en präst inte kan lösas genom formella regelverk. Kyrkomötet avtog motionen i enlighet med utskottets förslag.

Enligt tidigare och nuvarande ordning kan ett förordnande att sitta som församlingsrådsledamot i kyrkoherdens ställe inte återkallas av kyrkoherden under löpande mandatperiod. Vid bestämmelsernas tillkomst hänvisade kyrkostyrelsen till dåvarande gällande ordning i flerförsamlingspastoraten (se ovan) och anförde att styrelsen inte hade funnit några bärande skäl att nu göra en annan bedömning än att förordnandet ska gälla hela mandatperioden utom när en ny kyrkoherde tillträder (se kyrkostyrelsens skrivelse *Strukturfrågor*, KsSkr 2012:5). Förordnandet liknar således inte den delegation som en kyrkoherde genom sitt arbetsledaransvar kan ge till underställd personal, då en sådan delegation kan förändras och återkallas om kyrkoherden så önskar. Däremot är inte en ny kyrkoherde som tillträder en ordinarie tjänst bunden av den tidigare kyrkoherdens förordnande utan har rätt att återkalla detta.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2017:28, *bilaga 1*.
2. Kyrkomötet beslutar att förslaget i motion 2017:28 om ändring i kyrkoordningen ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Utskottet finner i likhet med motionären att ett sådant förordnande som en kyrkoherde enligt 5 kap. 6 § i kyrkoordningen kan ge en präst som arbetar i en församling att i kyrkoherdens ställe vara ledamot i församlingsrådet i församlingen ska kunna återkallas. Enligt den nuvarande ordningen kan ett sådant förordnande enbart återkallas om en ny kyrkoherde tillträder. I annat fall gäller förordnandet den tid för vilken övriga ledamöter i församlingsrådet har valts. Enligt utskottets mening kan nuvarande reglering leda till att omorganisationer försvåras. Den kan också leda till att uppkomna konflikter mellan kyrkoherden och den präst som har förordnandet cementeras. Det finns i och för sig en möjlighet redan idag att ha kortare mandatperioder än fyra år för hela församlingsrådet, vilket leder till att förordnandet till prästen i församlingsrådet då ges för en kortare tid än fyra år. Utskottet vill poängtera att kyrkoherden enligt kyrkoordningen leder all verksamhet (2 kap. 9 § och 5 kap. 1 § i kyrkoordningen). Enligt utskottets mening ligger motionens förslag om möjlighet för kyrkoherden att återkalla ett förordnande om hon eller han finner det lämpligt mer i linje med detta ledningsansvar än nuvarande ordning. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet bifaller motionens förslag till kyrkoordningsändring.

Kyrkorättsutskottet har i sitt yttrande Kr 2017:12y uppmärksammat utskottet på att kyrkoordningsförslaget i motionen saknar ikraftträdandedatum. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet beslutar att den föreslagna ändringen ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Uppsala den 5 oktober 2017

O 2017:9

På Organisationsutskottets vägnar

Louise Callenberg, ordförande

Anna Sundelius, sekreterare

Beslutande: Louise Callenberg, ordförande, Claes Block, Aina Andersson, Anton Härder, Cecilia Clausen, Per Lindberg, Gustaf Bengtsson, Maj-Lis Aasa, Olle Reichenberg, Kåge Johansson, Tomas Jansson, Birgit Kullingsjö, Bella Aune, Irene Oskarsson och Bo Hanson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Roberth Krantz, Britt Sandström, Irma Carlsson, Sven Gunnar Persson, Stefan Aro, Britt Kilsäter, Märta Brita Forsberg Svensson, Karin Forsell, Elsa Christersson och Markus Holmberg.

Biskoparna Sven-Bernhard Fast och Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Bilaga 1

Motionens förslag till kyrkomötesbeslut

Förslag till ändring i kyrkoordningen

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen att 5 kap. 6 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

6 §

Kyrkoherden får utse en präst som arbetar i en församling att i kyrkoherdens ställe vara ledamot i församlingsrådet i den församlingen. Förordnandet ska avse den tid för vilken övriga ledamöter har valts. Kyrkoherden ska underrätta församlingsrådets ordförande om förordnandet.

Om en präst som har utsetts enligt första stycket är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde ska kyrkoherden tjänstgöra i stället.

*En kyrkoherde som tillträder i ett Kyrkoherden kan återkalla förord-
pastorat får återkalla ett förordnande nandet.
som givits av den tidigare kyrkoherden
enligt första stycket.*

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets yttrande 2017:12y

Kyrkoherdens förordnande av präst i församlingsråd

Till Organisationsutskottet

Kyrkorättsutskottets yttrande över motion 2017:28.

Kyrkorättsutskottet har, utöver att förslaget saknar ett datum för ikraftträdande, ur kyrkorättslig synpunkt inget att erinra mot förslaget.

Uppsala den 4 oktober 2017

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Sven Esplund, ordförande

Migelle Wikström, sekreterare

Beslutande: Sven Esplund, ordförande, Anders Roos, Jerry Adbo, Maria Lagerman, Sten-Arne Burman, Christina Andersson, Björn Andersson, Berit Bornecrantz Dias, Gunvor Torstensson, Boel Johansson, Suzanne Fredborg, Gunilla Blom, Conny Tyrberg, Peder Fohlin och Carl Seved Tigerhielm.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Jenny Thor, Sebastian Clausson, Manilla Bergström, Sofia Särdaqvist, Hans Weichbrodt, Claes-Johan Bonde, Christina Blomqvist, Asta Matikainen Lecklin, Georg Lagerberg, Ingrid Smittsarve, Ann-Christine From Utterstedt, Mikael Eskilandersson och Birgitta Sedin.

Biskop Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.